

Bornholms Regionskommune
Trinbrættet Rønne Nord

Læreplan 2021

Rapporten er hentet: 15-11-2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019	6
3	DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	7
3.1	Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	7
3.2	Pædagogisk læringsmiljø	9
3.3	Samarbejde med forældre om børns læring	9
3.4	Børn i udsatte positioner	10
3.5	Sammenhæng til børnehaveklassen	11
4	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	12
4.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	12
4.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	13
5	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	14
5.1	Alsidig personlig udvikling	14
5.2	Social udvikling	16
5.3	Kommunikation og sprog	18
5.4	Krop, sanser og bevægelse	20
5.5	Natur, udeliv og science	22
5.6	Kultur, æstetik og fællesskab	24
6	EVALUERINGSKULTUR	26
6.1	Evalueringskultur	26
6.2	Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	26
7	UDVIKLINGSPLANER	27

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

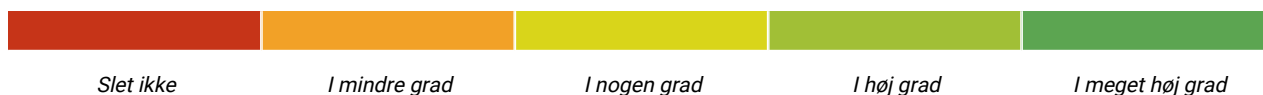
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

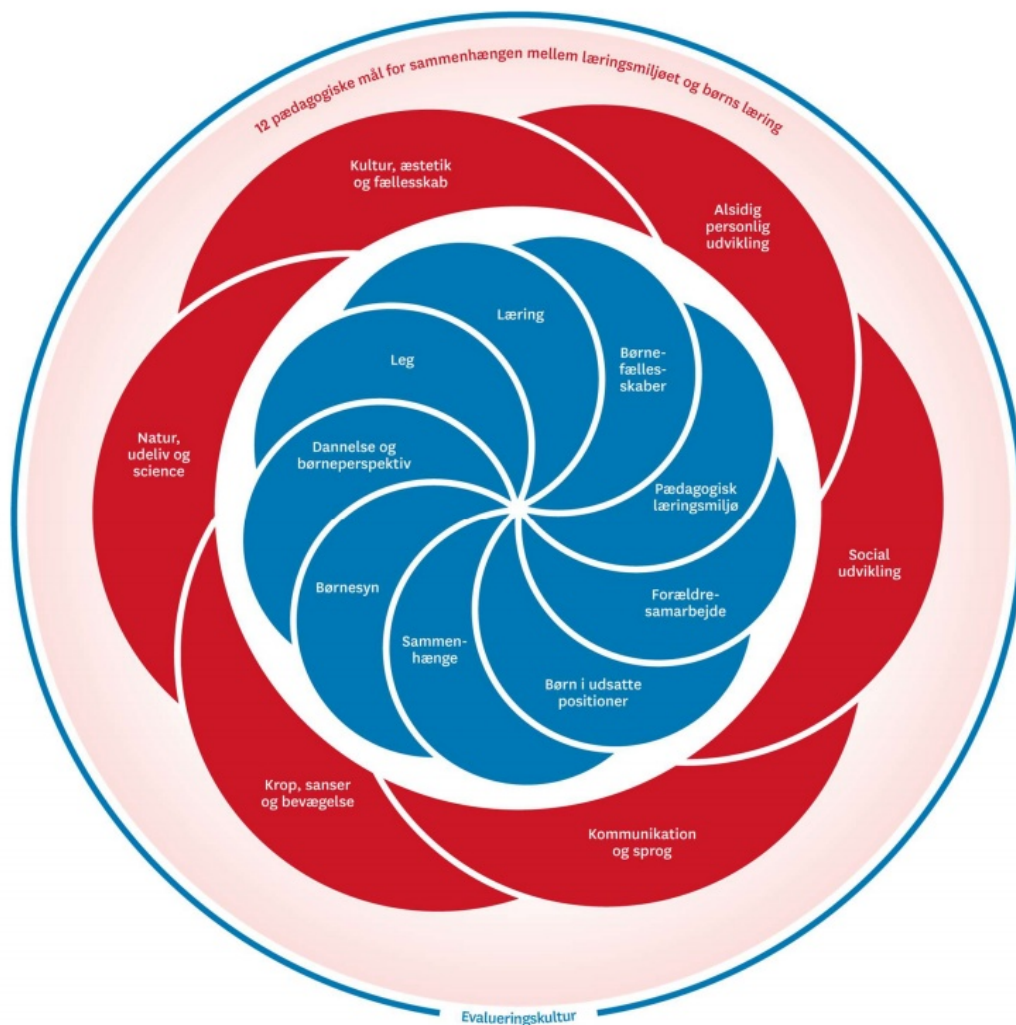
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Hvem er vi?

Daginstitutionen Trinbrættet er en integreret daginstitution beliggende i Rønne Nord tæt ved idrætsfaciliteter, kysten, svømmehal og Nordskoven. Vores institution består af 2 teams: et vuggestue-team og et børnehaveteam.

Vuggestue-teamet består af 3 vuggestuegrupper der til sammen rummer 36 børn og 9 fastansatte. Børnehaveteamet består af 3 børnehavegrupper, der til sammen rummer 87 børn og 10 fastansatte.

Trinbrættet har mange muligheder i de fysiske rammer og har udover grupperummene, et værksted, et aktivitetsrum og flere fællesrum. Alle af forskellige størrelser, hvor der er mulighed for leg. Ved køkkenet, som står for vores madordning, er der mulighed for at følge med i produktionen af dagens ret. Udover Trinbrættet råder over et stort hus, har Trinbrættet også to store dejlige legepladsområder. Vores legeplads er inddelt i en vuggestue og børnehave legeplads. Vuggestuens legepladsmiljø er med grøn bevoksning og græs, samt flere legeområder såsom sandkasse, legeredskab og gynger. Hvorimod børnehavens er med gummifaldunderlag under legeredskaber, et stort sandkasseområde og et område hvor bevoksning giver naturlige huler og grønt anlæg.

Hver vuggestuegruppe har derudover en lille have tilknyttet, der vender ud mod børnehavens legeplads. Legepladserne er store og inspirerende med mulighed fx at lave mad i vores bålhytte, finde smådyr, spille bold, øve sig på at klatre op ad bakken, hjælpe med at plante blomster og krydderurter i plantekasser, gynges eller andre sjove lege.

For at understøtte den pædagogiske udvikling er det vores målsætning at der er 2 uddannede pædagoger og 1 PAU/medhjælper tilknyttet hver stue. Det pædagogiske personale arbejder i teams og på tværs både omkring hverdagsrutiner og særligt tilrettelagte aktiviteter. Vi har ansat faglige fyrtårne som skal være medskabende og sikre implementeringen af de nye styrkede læreplaner.

Trinbrættet råder over en skovvogn med beliggenhed i Nordskoven. Denne giver anledning til ture ud af huset af kortere eller længere varighed. Den benyttes af både vuggestue, samt børnehave. Desuden benytter Trinbrættet sig af Blokhuis. Et hus beliggende i skoven ved Stampen. Her benytter vi ligeledes huset i 3 uger fast om året.

Vi er en uddannelses institution og har studerende fra Campus. Vi modtager også gerne praktikanter fra folkeskole m.m.

I fællesskab med forældre og forældreråd udvikles vores pædagogiske profil, læreplan og dagligdag for børnene, hvor nærvær, nysgerrighed og leg er en stor del af hverdagen.

Det at være barn har værdi i sig selv, og i Trinbrættet skaber vi rammerne der kan understøtte det gode børneliv for alle børn. Alt hvad vi gør, gør vi ud fra et børneperspektiv. Helt praksis nært er et eksempel at vi i vuggestuen, gør alt for at afholde div. Møder/samtaler i middagsstunden mellem 12-14, hvor børnene sover.

Trinbrættet har som kommende målsætning, at blive en mere samlet institution med fokus på fællesskab. Pga. Corona og manglende ledelse i en periode, har Trinbrættet nu fået ny leder og sammen ønsker vi at udvikle vores faglige fællesskab på tværs af stuer og teams i huset. Vi ønsker at børnene oplever fællesskab og mangfoldighed på tværs af alder og teams.

Vi er en ICDP uddannet institution, hvor vi arbejder ud fra følgende 8 principper:

1. Vis glæde for barnet
2. Se barnets initiativ-juster dig
3. Inviter barnet til samtale-lyt og svar
4. Giv anerkendelse- for det barnet magter at gøre
5. Fang barnets opmærksomhed
6. Fasthold barnets opmærksomhed- vis følelser og entusiasme
7. Fold barnets oplevelse ud- uddyb og forklar
8. Skab rammerne. Tag barnet ved hånden. Fortæl barnet hvad det må og skal- guid det trin for trin.

Som en del af De små børns Bornholm arbejder Dagtilbud med en styrket opmærksomhed i barnets første tusind dage, både ift. kompetenceudvikling af pædagogisk personale og implementering af nye tværfaglige indsatser i samarbejde med fx Sundhedsplejen. De små børns Bornholm handler om at styrke barnets trivsel, læring og udvikling i 0-3 årsområdet med et særligt fokus på tidlig opsporing og på forebyggende, sundhedsfremmende og pædagogiske indsatser overfor børn i udsatte positioner. I programmet arbejder vi i dagtilbud med at gentænke inddragelsen af og samarbejdet med barn og familie. Vi afprøver hjemmebesøg og udvikler nye måder at stille spørgsmål og at lytte til familiernes perspektiver.

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019

Evaluering sinstituttet (EVA) har i 2019 udgivet en revideret udgave af Redskab til selvevaluering, som er et redskab der blandt andet kommer omkring tematikkerne i det pædagogiske grundlag. Selvevalueringen er et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

Dato	PÆDAGOGISK GRUNDLAG								FOKUSOMRÅDER		
	Børnesyn	Dannelse og børneperspektiv	Leg	Læring	Børnefællesskaber	Læringsmiljø hele dagen	Samarbejde med forældre	Børn i udsatte positioner	Sammenhæng til bhk.	Samspil og relationer	Evaluerings af praksis

3 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

3.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Børnesynet i Trinbrættet, er at vi møder børnene som den person de er og at børnene som udgangspunkt har positive intentioner. Børnene bliver anerkendt og indgår i ligeværdige fællesskaber. Vi ønsker at alle børn bliver set og benævnt hver dag. Personalet er undersøgende og nysgerrige i forhold til barnets intentioner og behov og tilgår altid barnet ud fra et ressourceorienteret perspektiv. Personalet har ansvar for, at børnene får mangfoldige og rige oplevelser, samt erfaringer der bidrager til barnet læring, trivsel, udvikling og dannelse. Vi arbejder fx med børnesynet i forhold til børn, der har en del negative kontakter i løbet af dagen. I de tilfælde samarbejder personalet om tilretning af den pædagogiske praksis i forhold til at styrke barnet i at få flere positive kontakter og relationer til de øvrige børn og voksne. De daglige rutiner igennem dagen benyttes til, at børnene kommer til orde og høres af hinanden og af personalet. Børnene inddrages i beslutninger, samt udførsel af tiltag- afhængigt af deres alder. Vi oplever børn der kan bede om hjælp, og børn der kender deres egne grænser og siger fra. De tør at være nysgerrige og eksperimenterende. Vi har fokus på selvhjulpent hed, da vi mener det at kunne selv, er et vigtigt led i børns trivsel og udvikling. Daglig praksis og rutiner, tilrettelægges således at der tages udviklingsmæssige hensyn til gruppen og det enkelte barn. Børn trives i en tryk og genkendelig hverdag, derfor arbejder vi med faste børnegrupper og voksne. Vi er i en positiv udvikling mht. at organisere og højne det pædagogiske arbejde efter en lang Corona periode og en lang periode uden daglig ledelse i huset. Dette f.eks. ved at pædagogiske arbejde foregår i mindre grupper i hverdagen jfr. Evidens fra "kvalitet i dagtilbud". Dette for at bl.a. styrke sproget, relationen og den børneinitierede leg, hvor personalet hjælper børnene med at sætte ord på et andet barns intentioner i en empatisk og positiv tone. Vi kan tilføje, at vi-voksne er her for børnenes skyld, for at understøtte en god personlig udvikling.

Dannelse

Barnets perspektiv skal inddrages og barnet skal opleve, at det har en reel medindflydelse uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv og børnegruppens sammensætning i både leg, de daglige rutiner og planlagte forløb. Vi arbejder fx med dannelse og børneperspektivet til samling, hvor personalet i deres planlægning og praksis sørger for plads til at der arbejdes med at inddrage børnenes perspektiver og dannelse. Personalet er lyttende, understøttende og giver børnene tid til refleksion. Vi arbejder også med dannelsen og børneperspektivet i de planlagte aktiviteter fx dialogisk læsning, hvor personalet arbejder med dannelsesbegrebet ved at lære barnet at reflektere. Dette kan gøres ved at spørge ind til og fremme barnets refleksive tilgang til historien, hovedpersoner og indhold.

Legen

Legen er en gennemgående del af barnets udvikling og en væsentlig forudsætning for børnenes trivsel og dannelse. Legen fremmer bl.a. børnenes fantasi, nysgerrighed, sociale kompetencer og selvværd. Legen er den vigtigste aktivitet og kommer før alle andre aktiviteter. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte muligheden for at børnene kan indgå i positive legerelationer med jævnaldrende og på tværs af alder. Det er her vi bliver opmærksom på barnets nærmeste zone for udvikling. Forudsætningen for at et barn kan lære at lege, er at der er en tryk tilknytning til en voksen. Tryk tilknytning skabes ved god kontakt og tilgængelige, positive voksne der vil arbejde med børn og finder glæde heri. Det fysiske legemiljø er i høj grad med til at stimulere udviklende lege og der indrettes med spændende ting, legeredskaber og materialer, der taler til børnenes lyst til at udforske og forbyde sig. Vi ønsker, at udvikle os i at fokusere på fx med legen som en planlagt aktivitet i vuggestuen og børnehaven, hvor personalet indgår i legerelationer med en mindre gruppe af børn. Vi ønsker at styrke og udvikle, f.eks. at de voksne sidder på gulvet, deltager i og/eller observerer børns leg. Dette ses som et af de allervigtigste opgaver, og det er her, at der skabes nærvær, kontakt og tryk. Vi "kigger" nemlig ikke bare vi er tilgængelige og der er ikke noget mere nærværende end at være tilstede i nuet. Vi tager ansvar for at skabe den gode stemning, følger barnet ved at se, lytte og anerkende det. Vi benævner barnets initiativer, bekræfter og forstørre ønsket adfærd. Vi venter på barnet, møder barnet lige der hvor det er udviklingsmæssigt. Det styrker selvværdet og selvtilliden, og det sikrer at vi ikke stiller for høje krav som barnet ikke kan honorere. Personalets rolle er at støtte, guide og rammesætte legen, så den bliver varieret, fantasifuld og fordybet. Desuden holder personalet fokus på, at legen udvikler sig positivt for alle børn. Vi arbejder også med fokus på om børnenes selvorganiserede leg og legefællesskaber udvikler sig hensigtsmæssigt for de deltagende børns trivsel, og guider hvis nødvendigt.

Læring

Læring er en livslang proces, hvor barnet tilegner sig kundskaber og færdigheder og kommer fra en tilstand til en anden. Barnet lærer ved sin egen aktive og eksperimenterende deltagelse, hvor den der lærer bearbejder impulser og indtryk som man "udsættes" for. Relationen mellem barnet og den voksne er afgørende for kvalitet af den læring barnet tilegner sig. Børn lærer med krop og sanser og gennem sociale interaktioner i relation og handling. Børns læring fremmes af at turde begå fejl, famle, slå sig og slippe fantasien løs. Det pædagogiske læringsmiljø skal fremme et trykt, inddragende og alsidigt miljø, hvor barnet og den voksne kan udvikle sin nysgerrighed, samt få lysten til at lære og opleve mere. Vi i Trinbrættet, har fokus på det enkelte barn, samtidig med vi har fokus på gruppen og forholder os til dette i vores arbejde med læring. Vores opgave er at være deltagende og/eller være formidlere i relationen, samt at understøtte relationen. Læring i Trinbrættet er ikke afgrænset til en given aktivitet. Vores opgave er at give barnet mulighed for at opleve læringssituationer igennem hele dagen i Trinbrættet, samt at være bevidste om hvilke situationer, der giver mulighed for læring og evaluere løbende på disse. Vi vil f.eks. arbejde med læringens kvalitet ved at personalet kontinuerligt arbejder med en stærk relationel tilknytning til barnet. Dette understøttes bl.a. i arbejdet med planlagte aktiviteter, hvor en voksen og en mindre gruppe af børn deltager. Vi arbejder også med læring ved at sikre, at de planlagte aktiviteter rummer leg, kreativitet og sociale processer, der fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling.

Børnefællesskaber

Alle børn har ret til at føle sig som en del af meningsfulde børnefællesskaber. Dette SKAL børn i Trinbrættet føle og være en del af fællesskabet!

Alle børn har ret til at føle sig som en del af meningsfulde børnefællesskaber. Det er personalets ansvar at facilitere positivt samspil i børnegruppen, som skal skabe grobund for gensidige og jævnbyrdige relationer mellem børnene. En væsentlig betingelse for at børn kan blive meningsfulde aktører i fællesskaber er, at børnene gør noget sammen. Det pædagogiske læringsmiljø skal bidrage til at sætte rammer for børnenes muligheder og tilgange til at inddrage og udelukke hinanden fra legene og herigennem bliver barnet forbundet med flere fleksible fællesskaber. Vi arbejder fx med fokus på børneperspektivet ved at give mulighed for, at børnene i institutionerne kan skabe relationer på tværs af grupper, alder, køn og kultur. Personalets opgave er, at børnene får mulighed for at opleve nye sider hos hinanden og dermed danne nye fællesskaber og relationer, hvor barnet kan udvikle sig. Vi arbejder også med at styrke børnefællesskabet ved, at børnene har faste pladser ved frokostmåltidet. Børnene placeres på baggrund af faglige refleksioner med udgangspunkt i børnegruppens behov og sammensætning. Konkret ønsker vi at udvikle glade børne fællesskaber, præget af en anerkende varm, tryk og rolig atmosfære, hvor alle børn har venner og føler sig som en vigtig del af fællesskabet i Trinbrættet. Dette skal være fundamentet for læring. Samtidig ønsker vi en organisation hvor kulturen er præget af glæde, viljen til at ville være, nærværende og positive imødekomende voksne.

3.2 Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Læringsmiljø hele dagen

Begrebet læringsmiljø er en sammensætning af de to ord læring og miljø. Læring betyder personlighedsudvikling og spiller en hovedrolle i barnets aktive udvidelse af erfaringsverden og kompetencer. Miljø er alt der har med barnets omgivelser at gøre, både fysiske, psykiske og sociale påvirkninger.

Læringsmiljøet skal understøtte og drage omsorg for alle børns dannelse, læring, trivsel og udvikling i et fællesskab, hvor alle børn er betydningsfulde. Læringsmiljøet skabes på grundlag af et bredt læringsbegreb, der er holistisk og samskabende, strækkes sig over hele dagen og understøtter barnets kropslige, motoriske, sociale, emotionelle og kognitive læring. Når det pædagogiske personale skaber læringsmiljøer, tager vi udgangspunkt i en antagelse om at nærværende voksne er en forudsætning for barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse. For at understøtte det pædagogiske læringsmiljø bedst muligt i hele barnets institutionsdag organiseres personalets ressourcer og kompetence over hele dagen. Der er sammenhæng mellem skabelsen af gode læringsmiljøer og de organisatoriske rammer, personalets kompetencer, børnegruppens sammensætning og størrelse, de fysiske rammer samt deres æstetiske udformning.

Læringsmiljøet er fleksibelt og omskifteligt og understøtter til enhver tid den aktuelle børnegruppe og børnefællesskabets behov. Der arbejdes løbende med at styrke det pædagogiske læringsmiljø og arbejde med en differentieret pædagogisk tilgang ved at holde fokus på f.eks. legen, børneperspektiver eller rutinepædagogik. Læringsmiljøet evalueres løbende for at sikre alle børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi benytter EVA's evalueringsredskaber.

Vi arbejder fremadrettet med at få det pædagogiske læringsmiljø mere synligt på dagsorden, ved at løbende erfaringsudveksle på personalemøder, team og stuemøder og ved møder med faglige fyrtårne.

3.3 Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Personale og forældre indgår i et forpligtende og respektfuldt partnerskab omkring det enkelte barns udvikling og trivsel. Personalet skal have en ressourceorienteret og nysgerrig tilgang til kendskabet og samarbejdet med forældrene. De inddrages og informeres om arbejdet med barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse. Personalet har i forældresamarbejdet fokus på den gode dialog, gensidig respekt og sammenhængen i barnets liv mellem livet derhjemme og institutionslivet. Personalet inviterer løbende forældrene ind til dialog i forhold til, hvordan vi bedst

støtter barnet og den generelle udvikling. Der afholdes forældresamtaler når barnet er under indkøring, 2 år, 4 år og en skoleparathedsamtale. Derudover afholdes der løbende samtale ved behov. På disse samtaler tager personalet udgangspunkt i den seneste trivselsmåling, handleplaner på barnet eller det pædagogiske læringsmiljø. På forældrerådsmøder arbejdes der løbende at udvikle det gode forældrepartnerskab og der deltager forældrerepræsentanter ved det årlige pædagogiske tilsyn.

Som en del af De små børns Bornholm arbejder Dagtilbud med en styrket opmærksomhed i barnets første tusind dage, både ift. kompetenceudvikling af pædagogisk personale og implementering af nye tværfaglige indsatser i samarbejde med fx Sundhedsplejen.

De små børns Bornholm handler om at styrke barnets trivsel, læring og udvikling i 0-3 årsområdet med et særligt fokus på tidlig opsporing og på forebyggende, sundhedsfremmende og pædagogiske indsatser overfor børn i udsatte positioner.

I programmet arbejder vi i dagtilbud med at gentænke inddragelsen af og samarbejdet med barn og familie. Vi afprøver hjemmebesøg og udvikler nye måder at stille spørgsmål og at lytte til familiernes perspektiver.

3.4 Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Udsatte børn/fællesskaber

Alle børn har krav på at være betydningsfulde i børnefællesskabet. Der hviler en særlig forpligtigelse til at arbejde med at udligne skellet hos børn i udsatte positioner. Kvaliteten af relationen og interaktionen mellem barnet og personalet er ekstra betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Personalet arbejder med udgangspunkt i barnets ressourcer og deltagelse ved at følge barnet tæt, være understøttende og guide barnet. Der arbejdes med fokus på at barnet inkluderes, oplever mestring og at være en del af meningsfulde børnefællesskaber.

De pædagogiske læringsmiljøer omkring barnet tilrettelægges, så barnet kan indgå i det almene børnefællesskab. Vi samarbejder med tværfaglige samarbejdspartnere og PPR både i forhold til sparring, direkte inddragelse og forældrevejledning. Her arbejdes der med øget forældreinddragelse og fokus på det hele barn. Vi arbejder med børn i udsatte positioner ved at tilrettelægge aktiviteter med børnene i mindre grupper. Børnegrupperne sammensættes ud fra pædagogiske overvejelser, hvor der tages højde for at børnene har mulighed for at få forskellige kompetencer i spil og lære af hinanden. Vi arbejder også med at skærme børnene i de rutinepædagogiske aktiviteter fx garderoben, hvor børn i udsatte positioner kan have særlige aftaler om, at barnet går først eller sidst i garderoben for ikke at udsætte barnet for u hensigtsmæssige påvirkninger. Dette vil i de fleste tilfælde også betyde, at der er flere ressourcer til barnet i situationen i forhold til at hjælpe og guide barnet til en positiv oplevelse af en svær situation. Vi benytter de pædagogiske værktøjer: sprogtrappen, forældre inddragelsen med dialogmodellen som inspiration og endelig handleplaner. Handleplanerne kan være rettet mod det enkelte barn, men oftere mod konteksten og personalets handlingsrutiner og handle kompetencer.

Som en del af De små børns Bornholm arbejder Dagtilbud med en styrket opmærksomhed i barnets første tusind dage, både ift. kompetenceudvikling af pædagogisk personale og implementering af nye tværfaglige indsatser i samarbejde med fx Sundhedsplejen.

De små børns Bornholm handler om at styrke barnets trivsel, læring og udvikling i 0-3 årsområdet med et særligt fokus på tidlig opsporing og på forebyggende, sundhedsfremmende og pædagogiske indsatser overfor børn i udsatte positioner.

I programmet arbejder vi i dagtilbud med at gentænke inddragelsen af og samarbejdet med barn og familie. Vi afprøver hjemmebesøg og udvikler nye måder at stille spørgsmål og at lytte til familiernes perspektiver.

3.5 Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27).

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Sammenhængende overgange

Vi følger de kommunalt fastlagte procedurer for overgange, herunder forældresamtale i god tid inden barnets overgang til en anden kontekst - overgangssamtalen. Forskning i børns liv og udvikling peger på at samarbejdet mellem de voksne omkring barnet, mellem forældre og fagprofessionelle og indbyrdes mellem de fagprofessionelle, har stor betydning for barnets overgang fra en institution til en anden og for barnets trivsel og gode start `det nye sted`.

Desuden har samarbejdet stor betydning for, at vigtig viden om barnet ikke går tabt.

I Trinbrættet vil vi særligt have fokus på, at udvikle fleksible overgange mellem vuggestuen og børnehaven, med størst mulig hensyntagen til det enkelte barns behov og situation. I praksis betyder det at et barn kan starte i børnehaven, før eller efter skelsalder, hvis det tjener til barnets trivsel.

Af hensyn til børnenes oplevelse af sammenhæng, vil vi gerne knytte de to kontekster sammen. Dette gøres internt, mellem vuggestue og børnehave, i hverdagen ved at børnene møder voksne og børn på tværs af de to teams. Fordelen ved at være et hus, er at overgangen bliver så flydende som muligt, idet barnet i forvejen kender både børn og voksne fra børnehaven – idet morgenåbningen foregår sammen i børnehaven. I forbindelse med børnenes oplevelse af sammenhænge ved overgange fra/til et andet dagtilbud eller hjemmet, bliver der lavet aftaler om, at barnet er på besøg i det nye sted inden opstarten.

Trinbrættet starter et særligt tilrettelagt og skoleforberedende tilbud op for de børn der står til at starte i skole, året efter. I dette ”Værksted” pirrer vi børnenes nysgerrighed for tal, mønstre, former og bogstaver og lysten til at gå i skole. Vi vil desuden fokus på alsidig personlig udvikling og social dannelse og vi understøtter børnene i at møde nye udfordringer.

Desuden deltager Trinbrættets skolegruppe i et overgangs projekt med Åvangsskolen.

4 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

4.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

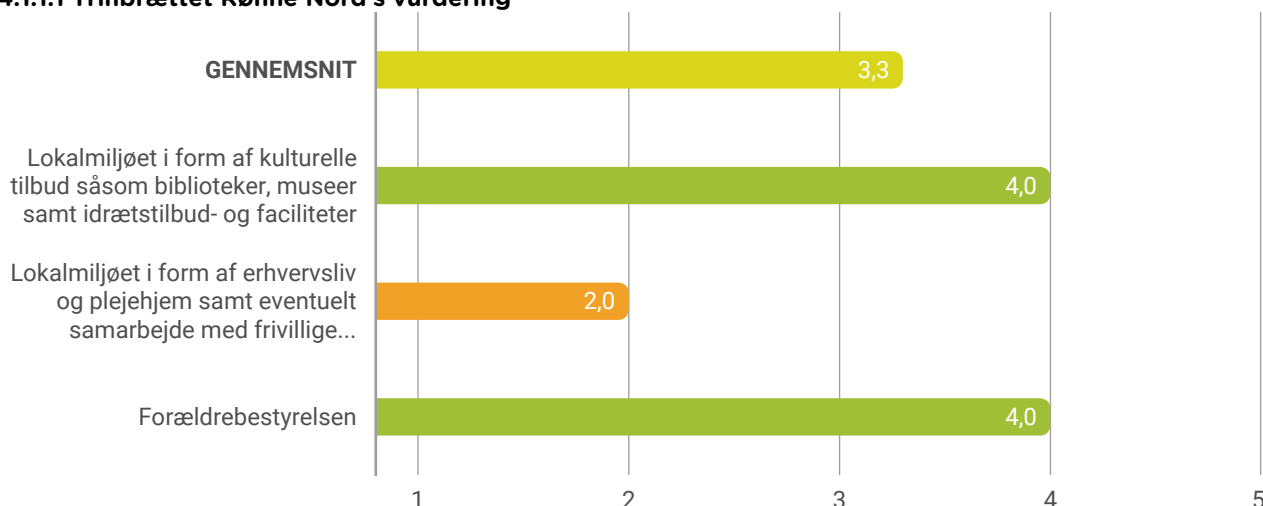
Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Vi benytter i høj grad det omkringliggende lokalsamfund. De fysiske faciliteter som legepladser, idrætsfaciliteter, svømmehal, havnemiljø og skov, benyttes løbende af både vuggestue og børnehaveteams. Vi er åbne og udforsker muligheder i vores nærmiljø. Af kulturtilbud i nærområdet benyttes biblioteket, svømmehal, kirke og der er samarbejde med flere lokale foreningsarrangementer.

4.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Trinbrættet Rønne Nord's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad formår vi at inddrage følgende i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børnene?*

4.1.1.1 Trinbrættet Rønne Nord's vurdering

4.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

5 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

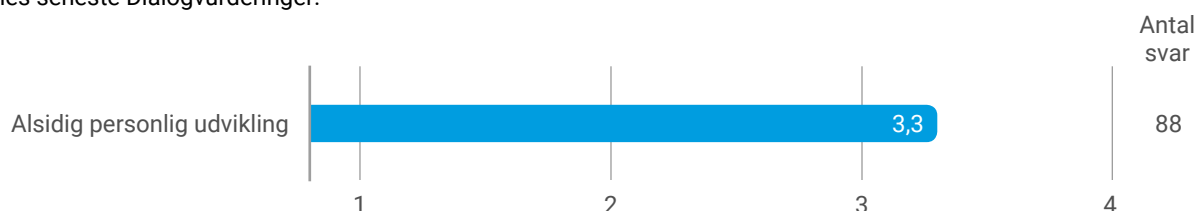
5.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Trinbrættet er barnet tilknyttet en stue, hvor der er rig mulighed for at danne relationer på tværs af alder, køn og kulturel baggrund. Dette er gældende i hele Trinbrættets børnefællesskab, idet børnene er sammen med andre børn fra andre stuer igennem dagens aktiviteter. Børn i 0-3-årsalderen har brug for høj grad af nærvær og en tryk tilknytning til faste omsorgspersoner i et forudsigeligt pædagogisk læringsmiljø. I vuggestuen, ønsker vi at skabe rum, hvor der er

plads til både det nære og trygge samt det udforskende og udfordrende. Her igennem kan vi støtte en positiv udvikling for det enkelte barn, så barnet får et positivt selvbillede/hviler i sig selv og viser livsglæde/ trivsel.

I alle vores læringsmiljøer, både de planlagte og i børnenes egen leg samt hverdags rutiner, er der fokus på den enkeltes deltagelses mulighed. Personalet iagttager de børnenes samspil og relationer, med henblik på at sammensætte mindre børnefællesskaber når det er muligt, hvor trygheden og tilliden imellem dem, kommer den enkelte til gode. Hvert børnefællesskab har tilknyttet en fast gruppe voksne, så tilknytningen og samspillet har de bedste betingelser. Personalet er rollemodeller ved en god omgangstone, og ved at have det sjovt sammen med børnene og de andre voksne i Trinbrættet. Personalet opmuntrer udviklingen af gensidig respekt mellem børn/børn og børn/voksne

Følgende tegn på læring ses hos børn:

0-2 årige:

1. At børnene er trygge og i trivsel, udviser glæde og begejstring.
2. At børnene har en god og stabil kontakt til primær voksne i vuggestuen.
3. Børnene er undersøgende og udforskende indenfor nærmeste udviklingszone.
4. Børnene kan med babytegn, mimik og/eller det verbale sprog, udtrykke, hvad de gerne vil.

Tiltag:

1. Personalet skaber mulighed for, at børnene opnår en tryk tilknytning til en primær voksen, fra opstart i vuggestuen.
2. Personalet sørger for at mulighederne, for at børnene kan udfordre og udforske, er tilgængelige.
3. Personalet opmuntrer børnene til at prøve noget nyt.
4. Personalet er tætte på børnene og guider dem i uvante situationer.
5. Personalet arbejder bevidst ud fra de tre læringsrum: Planlagte aktiviteter, pædagogiske rutiner og lege- og børnekultur.
6. Personalet deler børnene op i små grupper for at gøre det overskueligt for dem at være udforskende og undersøgende.

Følgende tegn på læring hos børnene 3-6 år:

1. Børnene har en god, ligeværdig kontakt til mindst én jævnaldrende.
2. Børnene er aktivt deltagende i børnefællesskaber.
3. Børnene genkender egne og andres følelser.
4. Børnene har gode dialogkompetencer.
5. Børnene evner at lade andre børn komme i fokus.
6. Børnene udviser glæde og begejstring.
7. Børnene har et positivt selvbillede og jeg-sprog.
8. Børnene hviler i sig selv og kan forhandle samt sige til og fra.
9. Børnene kan genkende dagsrytmen og agerer veltilpas.

Tiltag:

1. At personalet støtter børnene i at opnå selvværd og selvtillid.
2. At personalet støtter børnenes udvikling af selvregistrering, selvstændighed og selvhjulpethed.
3. At personalet støtter børnene til at kunne udtrykke og fastholde egne behov og følelser samt i at registrere og respektere andres.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø i Trinbrættet børnenes alsidige personlige udvikling?

Arbejde i mindre grupper.

Spil/lege (turtagning)

Fokus på sprog – udtryk for følelser.

Rytmik – dans, krop og bevægelse

Kreative aktiviteter/ motorik/ idrætspædagogik.

Hjælpe barnet med at sætte ord på følelser.

Lære barnet at sætte ord på f.eks. konflikter.

Aktiviteter på tværs.

Sætte ord på følelser – hele tiden i alt hvad vi laver.

Følge op på hvad vi har lavet med barnet i dag (barnet/forældre)

Vær åben for hvad der optager barnet.

Arbejde med Mod til at turde.

Selvtillid gennem gradvis at præsentere børnene for nye ting.

Selvhjulpethed at være god til:.....

Samlinger

Regel lege

Fordi vi gerne vil kunne give børnene evner til at:

- at barnet kan sige til og fra.
- være forandringsparat.
- at barnet hviler i sig selv og har selvværd.
- tør udforske og erfarer, af sig selv og sammen med andre.
- understøtte barnets selvforståelse og empati for andre.
- få en fornemmelse af og forstå de sociale spilleregler
- forståelse af demokratiske processer
- erfaringer med forskellige sociale positioner.
- følge barnets spor og sammen udforske.
- understøtte barnets evne til at håndtere modgang og udfordringer i de sociale fællesskaber.
- fornemme sine egne og andres holdninger/ forskelligheder og derved mestre forhandlinger i legen.
- empati.
- være en del af fællesskabet/ flere fællesskaber med forskellig kontekst og forskellige mennesker.

5.2 Social udvikling

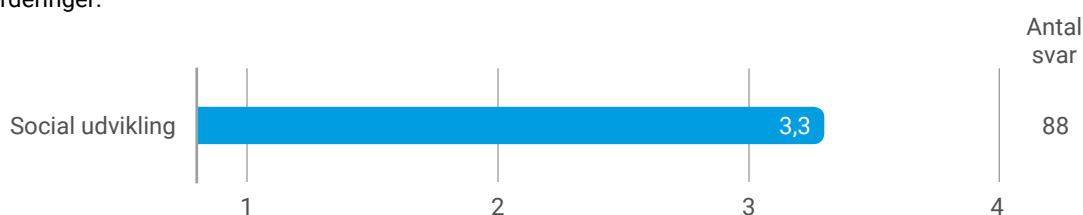
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Trinbrættet tilpasser vi rammerne i læringsmiljøet, så vi opnår de bedst mulige fællesskaber. Nogle børn har nemmest ved at danne relationer i voksen styrede aktiviteter, i mindre grupper, mens andre har lettest ved det i større grupper på tværs af grupper, hvor man selv kan tage initiativ til leg. Vores opgave er at tilpasse læringsmiljøerne til børnenes

behov, så det giver børnene mulighed for at være i positive relationer og lære af hinanden. Personalet arbejder for et godt kammeratskab i gruppen, hvor alle behandler hinanden ordentligt. En del af barnets identitet dannes gennem samspillet med andre, og alle børn skal have mulighed for at indgå i et ligeværdigt socialt fællesskab, hvor der skal være mulighed for at opbygge gode venskaber og udvikle sociale kompetencer.

For at børnene kan udvikle sociale kompetencer, er det vigtigt at børnemiljøet i Trinbrættet er præget af trygge rammer, rum til udfoldelse og relationer, hvor der er tillid til både børn og voksne.

Følgende tegn på læring i social udvikling

0-3 årige:

1. Børnene udviser omsorg og anerkendelse overfor hinanden.
2. Børnene viser interesse for at lege med andre og er aktivt deltagende i store og små børnefællesskaber.
3. Børnene ser i stigende grad hinandens initiativer og signaler.
4. Børnene viser glæde og begejstring.
5. Børnene øver sig i at vente på tur.

TILTAG

I forbindelse med social udvikling:

1. Personalet guider børnene i at opnå og udvise empati.
2. Personalet benævner barnets, de andre børns, og egne initiativer og følelser.
3. Personalet anerkender barnets og de andre børns og egne initiativer og følelser.
4. Personalet skaber rammerne således at børnene har mulighed for leg i både små og store fællesskaber.
5. Personalet guider børnene i at vente på tur.

Følgende tegn på læring hos børnene 3-6 år:

1. Børnene har en omgangstone præget af gensidig respekt.
2. Børnene hjælper og trøster hinanden og henvender sig til en voksen, når de selv eller andre har brug for hjælp.
3. Børn, der leger og inviterer hinanden ind i legen trods forskellighed.
4. Børnene er fordybede i deres leg.
5. Børnene kan løse deres indbyrdes konflikter.
6. Børnene viser gensynsglæde samt bemærker hinandens fravær.
7. Børnene efterspørger og opsøger hinanden.
8. Børnene har legeaftaler efter børnehaven.
9. Børnene efterspørger hinanden og leger på tværs af teams og alder.

Tiltag:

I forbindelse med social kompetence angivet at personalet:

1. Personalet tager udgangspunkt i barnets kompetencer og styrker, samt i barnets nærmeste zone for udvikling.
2. Personalet guider og opfordrer børnene til at hjælpe hinanden i hverdagen.
3. Personalet henleder børnenes opmærksomhed på hinanden og bygger derved bro mellem dem.
4. Personalet benævner børnene positivt overfor hinanden.
5. Personalet guider børnene i at aflæse hinanden og sætte ord på egne og andres følelser.
6. Personalet giver børnene redskaber til løsning af deres indbyrdes konflikter.
7. Personalet guider børnene i at lytte til hinanden og til turtagning.
8. Personalet opdeler børnene i mindre grupper med fokus på relations dannelse.
9. Personalet er bevidste om, at vi er rollemodeller for børnene.
10. Personalet samarbejder med forældrene, så de kan være aktive medspillere i at opøve børnenes sociale kompetencer

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø i Trinbrættet børnenes sociale udvikling:

- Små grupper.
- Styrke venskaber i gruppen/på tværs af grupper.
- social udvikling i det enkelte barn at gruppen sammensættes.
- dække de basale behov – omsorg, nærvær, kontakt, trivsel.
- styrke overgange til vuggestue/børnehave/skole.
- skabe en struktureret hverdag.
- understøtter barnet i at sætte ord på handlinger og følelser.
- griber børnenes idéer.
- afhjælper børnene med at aflæse andres kropssprog.
- Vi er lyttende og spørger interesseret ind til barnet.
- Man viser interesse for barnet og sikre sig at det forstår hvad der bliver sagt og gjort.
- At de voksne kan abstrahere fra den planlagte plan og kan følge barnets spor.
- Vi skal være nysgerrige sammen med børnene.
- Vi snakker følelser med børnene og hvordan man ser ud i forskellige situationer, sur, glad, ked af det, begejstret, bedrøvet m.m.

5.3 Kommunikation og sprog

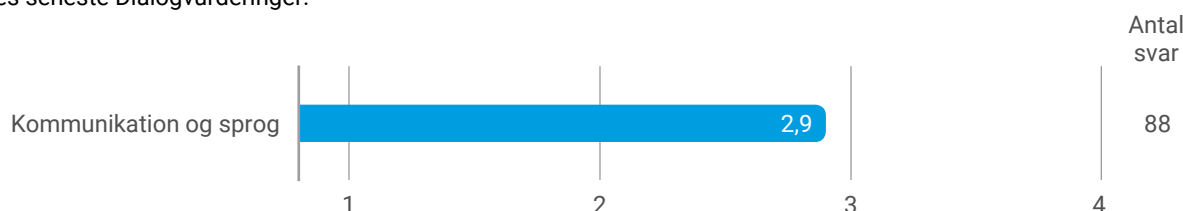
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Trinbrættet lægger vi stor vægt på at understøtte sproget med mimik og fagter for de mindste børn, og bruger det også i vores samlinger, så børnene indbydes også kan understøtte hinandens sprog. Vi bruger dialogisk læsning, og er opmærksomme på at øve turtagningen i sproget i alle dialoger med børnene. Vi hjælper med at sætte ord på børnenes leg, og understøtter deres forsøg på at kommunikere med hinanden. Vi samarbejder med en tale- høre konsulent fra PPR, om at udvikle indholdet i legegruppen, og styrke vores sproglige læringsmiljø.

Følgende tegn på læring:

0-3 årige:

1. Børnene udviser glæde og interesse for at kommunikere.
2. Børnene tager initiativer til at kommunikere med andre ved hjælp af lyde, ord, fagter og baby tegn.
3. Børnene virker nysgerrige og reagerer, peger eller spørger i forhold til det der siges, det der sker eller til det barn ser.
4. Børnene bidrager sprogligt aktivt i sociale fællesskaber.
5. Børnene er nysgerrig og har lyst til at fortælle.
6. Børnene tilegner sig differentierede lyde, babytegn, ord og sætninger.

TILTAG

Tiltag i arbejdet med sproglig udvikling:

1. Personalet anvender babytegn og benævner barnets og egne handlinger, følelser og oplevelser.
2. Personalet stimulerer barnets sprogudvikling i aktiviteter som f.eks. sange, rim, remser og dialogisk oplæsning.
3. Personalet skaber rum, så barnet får mulighed for at kommunikere, forstå og blive forstået.

4. Personalet opfordrer barnet til dialog og leg med ord og lyde, samt venter på barnet.
5. Personalet tager initiativ kommunikation med barnet, tilpasset barnets udviklingstrin.

3 – 6 årige:

At personalet stimulerer barnet til at bruge sproget nuanceret og kreativt med udgangspunkt i barnets nuværende kompetence.

At personalet skaber mulighed for, at barnet bliver nysgerrigt i forhold til tegn, symboler, bogstaver, rim, remser og tal.

Følgende tegn på læring:

1. At børnene ved eget initiativ sætter ord på deres og andres handlinger.
2. At børnene indleder samtaler med hinanden og voksne og bruger turtagning.
3. At børnene laver deres egne rim og remser, historier, synger sange og laver mimik.
4. At børnene kan aflæse og sætter ord på følelser.
5. At børnene selv tager initiativ med eksperimenterer med det skrevne sprog – skrive sit navn, legeskrivning/børnestavning.
6. At børnene forholder sig nysgerrigt/eftertænksomt overfor ord (undrer sig over ord) og spørger ind til betydninger.
7. At børnene viser interesse for bogstaver og deres lyde.

TILTAG

1. Personalet støtter børnene i at sætte ord på handlinger, det de ser, oplever og er optaget af.
2. Personalet støtter børnene i at sætte ord på følelser.
3. Personalet sætter ord på egne og andres initiativer.
4. Personalet skaber mulighed for aktiviteter, hvor børnene oplever meningen med begreber og ord.
5. Personalet skaber mulighed for dialogisk læsning med en lille gruppe børn.
6. Personalet understøtter børnenes kompetencer til at aflæse tegn og symboler fx ved brug af bogstaver, piktogrammer, fagter og hånd tegn.
7. Personalet sørger for, at højtlesning, historiefortælling, sang, rim og remser vægtes højt i dagligdagen.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø i Trinbrættet børnenes kommunikation og sprog:

Præsentere børnene for litteratur (højtlesning) og lydbøger bl.a. i forbindelse af læseuge

Pædagogen som tydelig sproglig rollemodel.

Arbejdet med barnets medbestemmelse inddrager dem i de daglige gøremål.

Hjælpe børnene ind i rollelege.

Understøtte barnet i den gode leg samt legens udvikling.

Inddrage børnene i meningsfulde fællesskaber.

Stille sig nysgerrig overfor hvad der optager barnet.

Måltider: Sproglig fokus på omgivelserne. Snak om mad, farver, former, smag

Dialogisk læsning: Individuelt eller i små grupper.

Udflugter: Snak om omgivelser, dyr, vejr, natur, dufte, sansninger.

Samlinger: Aldersopdelt samlinger? Igangsættelse af fællessamlinger (fredag)

Små grupper.

Spontan leg:

Følge børnenes oplevelsesverden og hjælpe med at understøtte, fremme positiv legeudvikling.

Italesætte og sætte fokus på ansigtsudtryk, følelser og reaktioner.

Konflikthåndtering

Børnefællesskaber: Den voksne rammesætter og deltager i barnets leg.

Sandkasse: Voksne igangsætter lege.

Interaktioner og børnefællesskaber: Vi er nysgerrige på situationen, stiller spørgsmål så barnet for mulighed for at forklare sig.

Synliggøre symboler og skrifttegn i uderummet. Ophæng inde og ude.

Dialogisk læsning, turtagning, tale og lytte.

Vær nysgerrig på børns leg og udvikle den.

Børnene skal udvikle sprogforståelse, introducere dem for samling, sang og historie læsning.

Inddrage børnene i daglige rutiner.

At børnene kan give udtryk for ønsker og behov.

Medbestemmelse, børneperspektiv

5.4 Krop, sanser og bevægelse

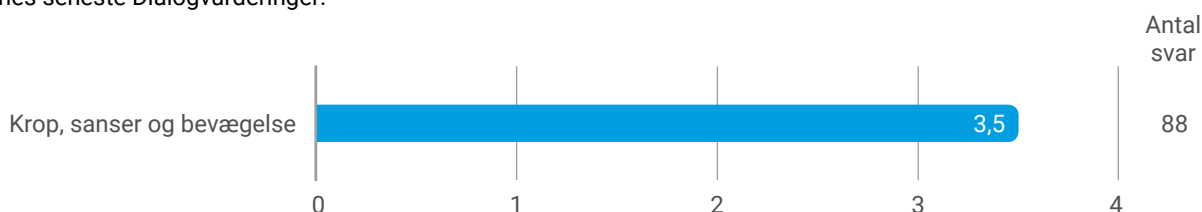
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

At vi i Trinbrættet har et læringsmiljø, der stimulerer barnets udvikling af fin-, grov- og sansemotoriske færdigheder. At personalet stimulerer og understøtter vuggestue, samt børnehavebørnene til at få en begyndende kropsbevidsthed og oplever mestring i forhold til udvikling af selvhjælpenhed samt motoriske kompetencer.

Der skal være plads til, samt mulighed for, at bruge sin krop og sine sanser i Trinbrættet. I de planlagte aktiviteter er det forskelligt hvilken kropslig udfordring der er på programmet, men vi har bl.a. haft forløb med fodbold, forhindringsbaner, svømning, bevægelseslege og yoga i børnehuset. I læringsmiljøet omkring børnenes egen leg, har de gode rammer til bevægelse både inde og ude. Vi sørger for at alle har mulighed for leg i det store fællesrum og på vores store legeplads med klatrerredskaber, rutsjebaner, gynger m.m.

I læringsmiljøet omkring vores rutinesituationer er der bl.a. særligt fokus på sanserne i det pædagogiske måltid. Her gøres meget ud af at dufte, mærke, se og smage alt den spændende mad vi bliver præsenteret for. Det pædagogiske personale skaber opmærksomhed omkring børnenes kropslige reaktioner, bl.a. ved at tale med dem om hvordan kroppen reagerer når den har høj/lav puls, smager noget surt/sødt, sveder/fryser mm., for at understøtte udviklingen af den kropslige bevidsthed.

Følgende tegn på læring:

0-3 årige:

1. Børnene er nysgerrige, færdes trygt samt udvikler og bygger videre på deres opnåede motoriske færdigheder i forskellige miljøer.
2. Børnene udviser glæde ved at bruge deres krop, er nysgerrige, udforsker og udfordres motorisk.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Personalet planlægger aktiviteter, der er motorisk udfordrende i forhold til barnets nærmeste udviklingszone. Barnet støttes og opmuntres i forhold til at opleve mestring og succes.

2. Hverdagseksempler; Vi synger fagtesange, der benævner kroppen. Vi sætter ord på, når sanserne eller motorikken er i spil, f.eks. når græsset føles vådt, suppen er varm.

3 – 6-årige:

Følgende tegn på læring hos børnene:

1. Børnene viser glæde ved at bruge kroppen.

2. Børnene formår at kunne selv.

3. Børnene søger motoriske udfordringer.

4. Børnene bruger og udforsker Trinbrættets fysiske rammer.

5. Børnene søger, og på sigt mestrer både det nære og trygge samt det udfordrende og udforskende.

6. Børnene siger til og fra overfor fysiske stimuli.

7. Børnene på eget initiativ inddrager musik og rytme i den frie leg.

8. Personalet samarbejder med forældrene om barnets sundhed og motoriske udvikling.

TILTAG

I forbindelse med krop og bevægelse angivet:

1. Personalet understøtter barnet i at kunne mestre ud fra dets aktuelle kompetencer.

2. Personalet benævner barnets kropsdele.

3. Personalet sikrer, at barnet stifter bekendtskab med det sansemotoriske, ud fra barnets aktuelle udvikling.

4. Personalet aktivt bruger både inde- og uderummet samt tager på tur ud af huset.

5. Personalet understøtter barnets motoriske eksperimenter.

6. Personalet sikrer, at redskaber og rekvisitter er tilgængelige.

7. Personalet sikrer, at barnet stifter bekendtskab med forskellige musiske og rytmisk

8. At personalet giver barnet mulighed for at videreudvikle fin- og grov motoriske færdigheder samt styrke udholdenhed og bevægelighed.

9. At personalet giver barnet mulighed for at blive fortrolig med sin krop, opnå øget kropsbevidsthed og mærke sig selv både fysisk og følelsesmæssigt.

10. At personalet sikrer en dagligdag og indretning, der indbyder til et bredt udvalg af forskellige bevægelsesudfordringer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø i Trinbrættet børnenes krop, sanser og bevægelse:

Selvhjælpen hed.

Barnet udvikler en automatisering af bevægelser.

Opleve en glæde ved at bevæge sig.

Barnet tør udfordre og eksperimentere med sin krop.

Anerkende/opmuntre barnet når noget lykkes eller hvis det er svært.

Det pædagogiske personale skal motivere børn til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Udnytte naturens muligheder.

Vi introducerer børnene for forskellige sanseoplevelser.

Vi præsenterer børnene for gentagende læringsmiljøer for at understøtte og fremme automatisering / udvikling.

Grov og finmotorik.

De voksne skal starte, støtte samt deltage i børnenes bevægelsesglæde samt udfoldelse.

Balanceøvelser.

Styrke børnenes mod på at prøve noget nyt.

Kreativ udfoldelse – leg med sine sanser.

Kreativ værksteder.

Motorisk udvikling = bedre læring.

Rollemodeller.

Mimik.

Sansebaner.

Arousal (høj / lav)

Lad barnet selv ...

Kravle op/ ned

Uden bøjle på stol

Toilet/renlighed.

Vi sætter musik på til forskellige situationer.

Fodbold, gemmeleg, stikbold, fangelege, sanglege, osv.

Lade børnene tumle rundt ude i naturen, kravle i træer.

5.5 Natur, udeliv og science

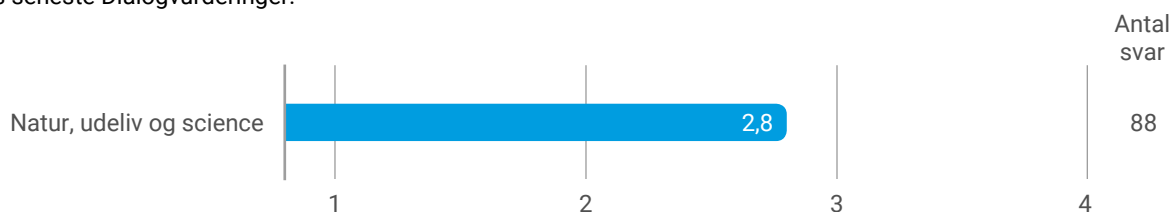
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vi inddrager naturen i vores læringsmiljøer på mange måder. Vi er opmærksomme på at følge børnenes egne initiativer og nysgerrighed, og da de ofte opholder sig i naturen, er der mange naturfænomener, dyr og flora der bliver undersøgt. Vi understøtter børnenes nysgerrighed og opmuntrer til undersøgelse. Vi bruger vores sanser i naturen, og sætter ord på det sanselige. I vores planlagte aktiviteter i naturen, er der også fokus på undersøgelser, f.eks. af hvordan den årstid vi er i, tager sig ud i naturen, og hvorfor. Vi har "plante-forløb" hver forår, hvor vi sår frø og her kan børnene følge med i hvordan de frø de er med til at plante, tager sig ud når de spirer og vokser til f.eks. solsikker. Desuden har vi en skovvogn, samt ture i natuen bl.a. årlige skovuger i Blokhus. Børnene er miljøvogtere, og samler periodevis skrald i naturen. Somme tider bringes skraldet hjem, og genanvendes til at lave kreative ting og sager. Vi er også med i den årlige "saml skrald uge", "naturens dag", overgangsprojekt i samarbejde med NaturBornholm og en årlig tur til BOFAs affaldssortering for de ældste børn.

Følgende tegn på læring:

0 – 2-årige:

1. Børnene viser glæde ved at komme ud på alle årstider.
2. Børnene bruger de muligheder, som naturen byder på.
3. Børnene udviser opmærksomhed og nysgerrighed omkring naturen.
4. Børnene får blik for de særlige muligheder, der byder sig ved, at personalet præsenterer aktiviteter i naturen.
5. Børnene giver udtryk for sanseoplevelser i naturen.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Personalet præsenterer børnene for natur og eksperimenter med elementer som sand, vand, kulde, varme, tyngdekraft etc.
2. Personalet præsenterer børnene for de forskellige årstider og de særlige muligheder for opdagelse og leg der byder sig.
3. Personalet fremstår som den gode rollemodel og viser glæde ved at færdes i naturen
4. Personalet er nysgerrig og undersøgende, sammen med børnene. Personalet følger børnenes spor.
5. Personalet igangsætter pædagogiske aktiviteter/eksperimenter f.eks. vandleg, bål mm.

3 – 6-årige:

1. Børnene viser glæde ved at komme ud på alle årstider.
2. Børnene bruger de muligheder, som naturen byder på.
3. Børnene udviser opmærksomhed og nysgerrighed omkring de ting de sanser ved naturens elementer.
4. Børnene får blik for de særlige muligheder der byder sig ved at personalet præsenterer aktiviteter i naturen.
5. Børnene giver udtryk for de sansemæssige oplevelser de får i naturen.

TILTAG

1. Personalet præsenterer børnene for natur og eksperimenter med elementer som sand, vand, kulde, varme, tyngdekraft etc.
2. Personalet præsenterer børnene for de forskellige årstider og de særlige muligheder for opdagelse og leg der byder sig.
3. Personalet fremstår som den gode rollemodel og udviser glæde og entusiasme ved at færdes i naturen
4. Personalet er nysgerrig og undersøgende, sammen med børnene. Personalet følger børnenes spor.
5. Personalet igangsætter pædagogiske aktiviteter/eksperimenter f.eks. vandleg, bål mv.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø i Trinbrættet børnene natur, udeliv og science:

Temaer i kortere og længere tid f.eks. "Kunst og natur" juli-aug 21

Billede og andet dokumentation.

Naturen med hjem/ind fra tur.

At vi præsenterer konkrete læringsrum der præsenterer de forskellige naturfænomener.

At børnene udforsker naturen hele året i al slags vejr.

Støtte børnene i at være modige når de skal sanse naturen.

Glæde, nysgerrighed for og i naturen.

Miljøbevidsthed.

At barnet eksperimenterer og fordyber sig.

Fokus på affald "passe på naturen".

Barnet får viden ved div. projekter.

Følge naturens processer eks. at se noget gro.

At lære respekten for naturen.

Føle, se, mærke (sanser) eks. vejret (sne, regn osv.)

At børn er undersøgende og har lyst til at finde svaret.

5.6 Kultur, æstetik og fællesskab

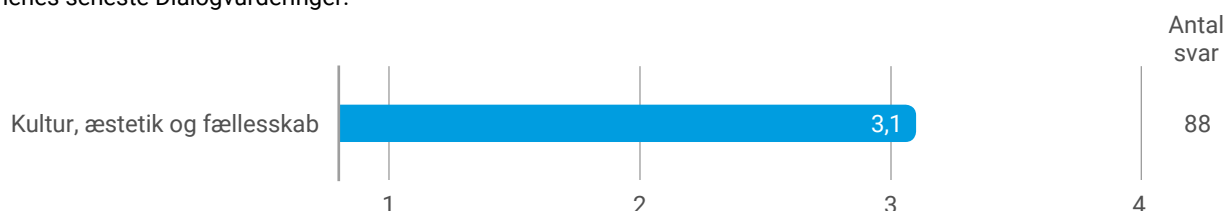
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vores opdeling af børnene i både større og mindre grupper, sikrer at alle børn indgår i fællesskaber hvor de oplever mangfoldighed. Det sproglige læringsmiljø hjælper børnene med at sætte ord på de forskelle der er i børnenes baggrund og kulturer, og den opmærksomhed kan også bruges i udarbejdelsen af pædagogiske aktiviteter. Fremadrettet kan vi bl.a. inddrage de forskellige mærkedage, der tilknytter sig de forskellige kulturer der er repræsenteret i Trinbrættet.

Vi har fokus på at det kreative og æstetiske får plads både i de planlagte aktiviteter, men også i børnenes selvinitierede leg kan vi understøtte det, ved at der er materialer og redskaber til rådighed. Vi deltager i de kulturelle oplevelser vi kan opspore i vores nærmiljø, og sørger også for at booke teateroplevelser enten i eget hus, eller i nærmiljøet, så børnene bliver introduceret til forskellige æstetiske udtryksformer. Vores fysiske læringsmiljø har plads til kropslig udfoldelse, så æstetiske udtryksformer som musik og dans har også sin plads i Trinbrættet, både ude og inde.

Følgende tegn på læring hos børnene:

0-3-årige:

1. Børnene leger, omformer og eksperimenterer med kulturelle udtryksformer, som de har mødt.
2. Børnene genkender eller genfortæller kunst eller kultur, de har oplevet.
3. Børnene synger uopfordret og viser hinanden, forældre og personalet de kreative produkter.
4. Børnene udviser glæde og begejstring når vi arbejder med kulturelle udtryksformer og traditioner

TILTAG

1. Personalet skaber kreative værksteder og aktiviteter for og sammen med børnene.
2. Personalet går foran med at vise børnene deres egne brug af materialer til forskellige kulturelle udtryk.
3. Personalet sørger for at børnene har fri adgang til bøger.
4. Personalet sørger for at børnene har nem eller fri adgang til materialer til forskellige kulturelle udtryk, eksempelvis instrumenter, farver og udklædning.
5. Personalet introducerer børnene for de danske traditioner.
6. Personalet giver børnene rum og mulighed for at optræde og udstille.

3 – 6-årige:

1. Børnene deltager i kulturelle aktiviteter og selv prøver kræfter med forskellige udtryksformer.
2. Børnene efterspørger og anvender det materiale, der er til rådighed.
3. Børnene viser nysgerrighed og undres over kulturelle udtryksformer.
4. Børnene gennem leg udviser kendskab til traditioner.

TILTAG

1. Personalet venter, ser og følger børnenes kulturelle initiativer.
2. Personalet skaber rum og mulighed for, at børnene kan optræde
3. Personalet sikrer, at børnenes produkter udstilles i et æstetisk miljø.
4. Personalet sørger for, at børnene har adgang til forskellige materialer.
5. Personalet præsenterer børnene for en aktuel og bred palette af kulturelle udtryksformer.
6. Personalet skaber aktiviteter, der benytter eksterne kulturelle institutioner.
7. Personalet markerer årlige traditioner på børnenes præmisser.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø i Trinbrættet børnene kultur, æstetik og fællesskab:

Forældresamarbejde ift. institutionskultur.

Trække på forældres styrker/ressourcer.

Fejring af fødselsdage og højtider.

Teater.

Skovture.

Plante ting.

Planteforløb

Inddrage børn i den kreative proces afhængig af alder.

Vandfarve, kastanjer, stenmaling, sandmaling.

Vi giver alle børn mulighed for at være aktiv deltagende til samling, Lucia, traditioner, højtider.

Voksenstyret fælleslege

Påske/julefrokost.

Introducere børnene i forskellige litteratur, kultur, og temaer.

Understøtte og inkludere børnenes egen lyst til at skabe og eksperimentere.

Vær nysgerrig, sansende i den æstetiske læreproces.

Besøg teater, kirke, bibliotek.

Musik – dans

Fredags samling

Kreative værksted.

At vi inddrager iPads i det pædagogiske arbejde, at børn har mulighed for at eksperimentere ift. billeder/udtryk.

6 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

6.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Trinbrættet er igang med et relationkompetance forløb faciliteret af firmaet "Relationsformidlerne". Forløbet strækker sig fra nov 2021- april 2022.

Trinbrættet deltager i et Kompetanceforløb i forbindelse med "De Små Børns Bornholm" faciliteret af Københavns Professionshøjskole.

Trinbrættet evaluerer "Læringsmiljøet hele dagen" på personalemøde. Vi har evalueret på læringsmiljøet kl. 6.15-7.30. Hvilket børneperspektiv er der i dette tidsrum? Hvilket læringsmiljø er der gældende i dette tidsrum?

Trinbrættet er rigtig godt på vej i at skabe en evaluerende og dommenterende praksis.

6.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

7 UDVIKLINGSPLANER

Trinbrættet Rønne Nord har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.

true

295>0